

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ในครัวเรือนของปีที่ผ่านมา แตกต่างกัน ศึกษาข้อเสนอแนะ และความต้องการในการพัฒนาการมีส่วนร่วม โดยตั้งสมมติฐานไว้ว่า การมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง และการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ในครัวเรือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานในพื้นที่รับน้ำจากโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำนวน 211 คน ที่ได้จากการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตร ทาโรยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยก่อนนำไปเก็บข้อมูลได้ผ่านการแนะนำปรับปรุงจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญพร้อมกับการนำไปทดลองใช้ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยทำการสัมภาษณ์ และเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานในพื้นที่รับน้ำของโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถาม โดยได้ข้อมูลกลับคืนมาทั้งหมดครบสมบูรณ์ ทั้ง 211 ชุด แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐาน ใช้ t -test และ F-test (One-way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย พบว่า

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 55.9 อายุระหว่าง 26–40 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.3 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 76.8 และมีรายได้ในครัวเรือน เฉลี่ยระหว่าง 20,001 ถึง 35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.8

2. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

พบว่า การมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้ผลดังนี้

ด้านการจัดการส่งน้ำ พบว่า การมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ด้านการจัดการส่งน้ำอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ กล่าวคือ การใช้น้ำอย่างประหยัด และใช้ประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 3.85$) และการวางแผนการส่งน้ำมีความเหมาะสมต่อความต้องการใช้น้ำในการปลูกพืช ($\bar{X} = 3.61$) ส่วนข้ออื่นๆอยู่ใน ระดับปานกลาง

ด้านการบำรุงรักษา พบว่า การมีส่วนร่วม โดยรวมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ด้านการบำรุงรักษาอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ในครัวเรือน ต่างกัน

จากการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ในครัวเรือน ต่างกัน พบว่า มีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย และสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อ โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย โดยรวมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อ โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ด้านการจัดการส่งน้ำโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีรายชื่อที่อยู่ในระดับมาก คือ การวางแผนการส่งน้ำมีความเหมาะสมต่อความต้องการใช้น้ำในการปลูกพืช และการใช้น้ำอย่างประหยัด ใช้ประโยชน์สูงสุด สำหรับด้านการบำรุงรักษาโดยรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ บรรพต บุษราคัม (2548 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการใช้ น้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำในเขตพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาห้วยหลวง ตำบลเชียงพิณ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่เขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาห้วยหลวง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผลการศึกษาของ ประทีป เรืองมาลัย (2541 :4 บทคัดย่อ) เรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการชลประทาน ของโครงการเขื่อนแม่กวงอุดมธารา อำเภอ บ้านธิ จังหวัดลำพูน พบว่า ประชากรกลุ่มผู้ใช้น้ำ เกษตรกรผู้นำเกษตรกร มากกว่าครึ่งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรอยู่ในระดับมาก สำหรับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการจัดการน้ำชลประทานเพื่อการเกษตรตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

จากผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐาน การมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านการจัดการส่งน้ำ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในรายชื่อจำนวน 2 ชื่อ อยู่ในระดับมาก สำหรับด้านการบำรุงรักษาโดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง นั้น อาจเป็นเพราะกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานที่มีความแตกต่างกันหลายด้าน และที่สำคัญ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้กับกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานของเจ้าหน้าที่รัฐในการให้ความรู้ส่งเสริมบทบาทหน้าที่

สนับสนุนการมีส่วนร่วมทุกรูปแบบ มีความสม่ำเสมอ หรือต่อเนื่อง เพื่อสร้างความสำนึก
รับผิดชอบ

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการ อ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ในครัวเรือน ที่แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน
อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ในครัวเรือนของปีที่
ผ่านมา แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการ
วิจัยของ ประทีป เรืองมาลัย (2541:4 บทคัดย่อ) เรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการชลประทาน
ของโครงการเขื่อนแม่กวงอุดมธารา อำเภอบ้านธิ จังหวัดพูน พบว่า การมีส่วนร่วมของเกษตรกร
ในการจัดการน้ำชลประทานมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา การได้รับข้อมูลข่าวสาร การ
เป็นสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำและเป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำได้แก่ เกษตรกร
ไม่มีการประชุมกลุ่ม องค์กรหรือกลุ่มผู้ใช้น้ำ ไม่มีประสิทธิภาพในด้านการบริหาร
จัดการน้ำและเกษตรกรไม่มีการมีส่วนร่วมในการบริจาคเงิน วัสดุ แรงงานในการรักษาอาคาร
ชลประทาน ปัจจัยที่ไม่มีผลหรือมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำชลประทาน
เพื่อการเกษตร เพศ อายุ รายได้ และขนาดพื้นที่ทางการเกษตรไม่มีความสัมพันธ์กับการมี
ส่วนร่วมในการจัดการน้ำชลประทานเพื่อการเกษตรที่ไม่แตกต่างกัน และผลการศึกษาของ
เสื่อ อภิชาติเกรียงไกร (2543 : บทคัดย่อ) เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการ
ทรัพยากรน้ำ กรณีพื้นที่ลุ่มน้ำลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำ
ลำตะคอง เคยมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำค่อนข้างน้อยหรือน้อยมากทั้งบทบาทใน
การนำเสนอปัญหา แจ้งหรือเข้าร่วมประชุมเพื่อค้นหาสาเหตุ บทบาทในการร่วมวางแผน
ดำเนินการ บทบาทการออกค่าใช้จ่าย บทบาทการออกแรงหรือเข้าร่วมแก้ไขปัญหา และ
บทบาทในการร่วมติดตามประเมินหรือประเมินผล การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ นั้นมักมีแรงจูงใจ
จากการชักนำหรือริเริ่มจากหน่วยราชการต่างๆ และผลการศึกษาของ อนันตชาติ เขียวขุ่ม
(2544 : บทคัดย่อ) เรื่อง การจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตร: กรณีศึกษาอ่างเก็บน้ำแม่ยาว
อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง เพื่อศึกษาสภาพการใช้น้ำ และศึกษาปัญหา/อุปสรรคต่อการใช้น้ำ
เพื่อการเกษตร ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. สภาพการใช้ทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตรของเกษตรกรส่วนใหญ่อาศัยน้ำจากอ่างเก็บน้ำแม่ยาว แต่มีส่วนน้อยที่มีพื้นที่อยู่ไกลจากคลองส่งน้ำจะได้รับน้ำไม่สม่ำเสมอ

2. เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการทรัพยากรน้ำที่มีอยู่ เพื่อทำการเกษตรที่เหมาะสม

3. เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตรเท่าที่ควรทั้งที่ได้มีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำฯขึ้นแต่ยังไม่มีทำให้ความรู้ที่ถูกต้องในการวางแผนการจัดการน้ำอย่างถูกต้อง การจัดการวางแผนปิด - เปิดน้ำส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับคนเพียงบางกลุ่มที่เป็นหัวหน้ากลุ่มผู้ใช้น้ำ ปริมาณน้ำไม่เพียงพอในฤดูแล้ง และการกระจายน้ำไม่ทั่วถึง และผลการศึกษาของ สมเกียรติ ผาสุกวงษ์ (2543 : บทคัดย่อ) เรื่อง การมีส่วนร่วมของเกษตรกร ในการจัดการอ่างเก็บน้ำของ รพช. ท้องที่ อำเภอสี จังหวัดลำพูน ผลการศึกษา ในการจัดการน้ำของอ่างเก็บน้ำห้วยแม่เหยียบ และอ่างเก็บน้ำแม่ยาว มีคณะกรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำทำหน้าที่กำหนดระเบียบการใช้อ่างเก็บน้ำ ดำเนินการจัดการอ่างเก็บน้ำ การใช้น้ำในพื้นที่รับน้ำ การดูแลซ่อมแซมแหล่งน้ำ คลองส่งน้ำ จัดการประชุมกำหนดแผนการใช้น้ำ และเป็นตัวแทนเพื่อประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการจัดการน้ำ ได้แก่ ระดับการศึกษา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการน้ำ รายได้ของครัวเรือน พื้นที่ถือครองจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่แตกต่างกัน การเคยและไม่เคยรับข่าวสารจากสื่อทางโทรทัศน์ หอกระจายข่าว สื่ออื่น ๆ และสภาพทางสังคม ได้แก่ การเป็นหรือไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ มีระดับส่วนร่วมการจัดการน้ำของเกษตรกรไม่แตกต่างกันทางสถิติ ยกเว้น การเคยและไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารการจัดการน้ำ จากสื่อวิทยุ หนังสือพิมพ์ เอกสาร และวารสาร เพื่อนบ้าน เจ้าหน้าที่ และสถานภาพทางสังคมการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ซึ่งมีความแตกต่างกันทางสถิติ

ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ในครัวเรือนของปีที่ผ่านมา แตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นตามสมมติฐาน แต่ในรายข้อการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกัน อันเนื่องจาก กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน ส่วนมากยอมรับเสี่ยงข้างมากในการดำเนินการตามกิจกรรมต่างๆ โดยไม่คำนึงถึงเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ครัวเรือน เป็นผู้กำหนดการมีส่วนร่วม และการชี้แนะ หรือการเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ชักนำให้ดำเนินการ ในส่วนที่แตกต่างกันเป็นรายข้อนั้น

อาจเกิดจากที่สมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานได้เข้าร่วม หรือไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการประชุม และไม่นำไปถ่ายทอดข่าวสาร ข้อมูล หรือจัดการประชุมย่อยภายในของสมาชิกกลุ่มกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน ซึ่งโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน ขาดการประชาสัมพันธ์ การสื่อสาร หรือการให้ความรู้ในด้านวิชาการอย่างต่อเนื่องจากสาเหตุที่ขาดการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง

3. ข้อเสนอแนะ และความต้องการในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อ โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

3.1 ด้านการจัดการส่งน้ำ ข้อเสนอแนะ และความต้องการ

3.1.1 ควรมีการรักษา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับการใช้น้ำ เพื่อที่จะได้ป้องกันการขโมยน้ำ หรือการรับน้ำให้ถูกต้อง และการทำลายคลองส่งน้ำ

3.1.2 ควรจัดให้มีการประชุมกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำในการมีส่วนร่วมมากขึ้น หรือการประกาศแจ้งการประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึง วัน เวลา ที่จะทำการส่งน้ำให้ทราบโดยทั่วถึงกัน

3.1.3 การจัดทำคำขอน้ำให้รวมตัวกันเป็นกลุ่มใหญ่ เพื่อที่จะได้ประหยัดน้ำ และการควบคุม ดูแล ได้ทั่วถึง

3.1.4 ขอให้มีการเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้น และมีความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่แบ่งพวก ดูแลกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำให้เท่าเทียมกัน

3.2 ด้านการบำรุงรักษา ข้อเสนอแนะ และความต้องการพัฒนา

3.2.1 ขอให้มีการดูแลกำจัดวัชพืช ตามคันคลอง และท่อส่งน้ำให้สะอาด

3.2.2 ขอให้ปรับปรุงหลังทำนบดินจากลูกรัง เป็นทางลาดยาง เสริมถนน คลองห้วยเต็ม ปรับปรุงคลองส่งน้ำให้สามารถส่งน้ำถึงปลายคลอง และขอเพิ่มท่อแยก

3.2.3 ของงบประมาณในการซ่อมคอนกรีตควดคลองส่งน้ำ และซ่อมแซมคูส่งน้ำ

3.2.4 ขอให้จัดทำป้ายชลประทานที่มีขนาดใหญ่

จะเห็นได้ว่า ด้านการจัดการส่งน้ำ พบว่า การมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ประสบปัญหาในเรื่อง ของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน และเจ้าหน้าที่ ที่จะต้องส่งเสริมพัฒนาการมีส่วนร่วมให้มากขึ้น ต่อเนื่องจนสามารถสร้างจิตสำนึกให้ตนเองมากขึ้น ด้านการบำรุงรักษา พบว่า การมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน

อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาโดยรวมแล้วยังต้องการความช่วยเหลือ ด้านงบประมาณบำรุงรักษาจากภาคราชการ ไม่สามารถบริหารจัดการได้ด้วยกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

จากผลการศึกษา การมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานได้มีส่วนร่วมโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง แต่ในรายข้อการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานที่แตกต่างกัน ในด้านการจัดการส่งน้ำ และด้านการบำรุงรักษาสรุปภาพรวมได้ ดังนี้

2.1 การมีส่วนร่วมในเรื่อง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ที่แตกต่างกัน อาจเกิดจากการรับรู้ ความไม่เข้าใจ หรือการละเลยในการปฏิบัติที่แท้จริงหรือจากการเปลี่ยนแปลง ผู้นำกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน ตัวของเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน และ เจ้าหน้าที่ของทางราชการ จึงไม่ได้มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

2.2 การมีส่วนร่วมประชุมในการวางแผน ด้านการจัดการส่งน้ำ ด้านการบำรุงรักษาของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อ โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ที่แตกต่างกัน อาจเกิดจากการที่กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน ไม่ทราบ วัน เวลา ที่จะทำการประชุม หรือมีความเข้าใจว่าเป็นหน้าที่ของ คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน กับเจ้าหน้าที่ของโครงการฯ และความน่าจะเป็น คือ มีการจัดการประชุมกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานที่น้อยครั้ง

2.3 การมีส่วนร่วมในการร่วมสำรวจความต้องการ และการติดตามประเมินผลต่างๆ บำรุงรักษา ของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อ โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ที่แตกต่างกัน อาจเกิดจากสาเหตุที่กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานมีความเข้าใจว่าเป็นหน้าที่งานประจำของเจ้าหน้าที่ในโครงการฯ กับคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานที่ต้องดำเนินการ เนื่องจากขาดความรู้ ความเข้าใจ ว่าการสำรวจทำเพื่ออะไร การติดตามประเมินผลทำเพื่ออะไร

2.4 การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ให้รับทราบ เพื่อการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ซึ่งอาจเกิดจากสาเหตุที่ สมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานที่เข้าร่วม ดำเนินกิจกรรมต่างๆ กับโครงการ แล้วไม่นำไปเผยแพร่ แนะนำ หรือถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิก กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม หรือการประชาสัมพันธ์การเผยแพร่ ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้มีไม่กระจายให้รับทราบโดยทั่วถึง อันเนื่องมาจากขาดอุปกรณ์สื่อสาร หรือการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่ไม่เพียงพอ

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม ของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานต่อโครงการ อ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย สามารถพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งได้ ในโอกาสต่อไป ทางภาครัฐ โดยกรมชลประทานต้องให้การสนับสนุนงบประมาณ และส่งเสริม ทักษะ ความรู้ให้กับกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานของ โครงการฯ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นกองทุนเริ่มต้นจนสามารถดำเนินการบริหารจัดการ โดยกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยบังพวน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน ของโครงการชลประทาน หนองคาย จังหวัดหนองคาย เพื่อการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ชลประทานต่อโครงการชลประทานหนองคาย จังหวัดหนองคาย เพื่อการวางแผนงานส่งเสริม สร้างความเข้มแข็ง ต่อไป

2.2 การประเมินผล การมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน ภายในเขตโครงการชลประทานหนองคาย เพื่อทราบถึงความเข้มแข็งในการส่งเสริมสร้าง ความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

2.3 ศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ชลประทาน และรูปแบบการจัดการชลประทาน โดยการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ชลประทาน